

Problematyka aktywności ekonomicznej ludności na obszarach wiejskich województwa mazowieckiego – wycinek badań ankietowych

Dr hab. Agata Balińska, prof. SGGW

Dr hab. Nina Drejerska, prof. SGGW

W ramach zadania 3-8 projektu Smart Village finansowanego ze środków budżetu Województwa Mazowieckiego dokonano identyfikacji aktywności ekonomicznej mieszkańców wsi. Badaniami ankietowymi objęto próbę 256 mieszkańców wsi i ich rodzin.

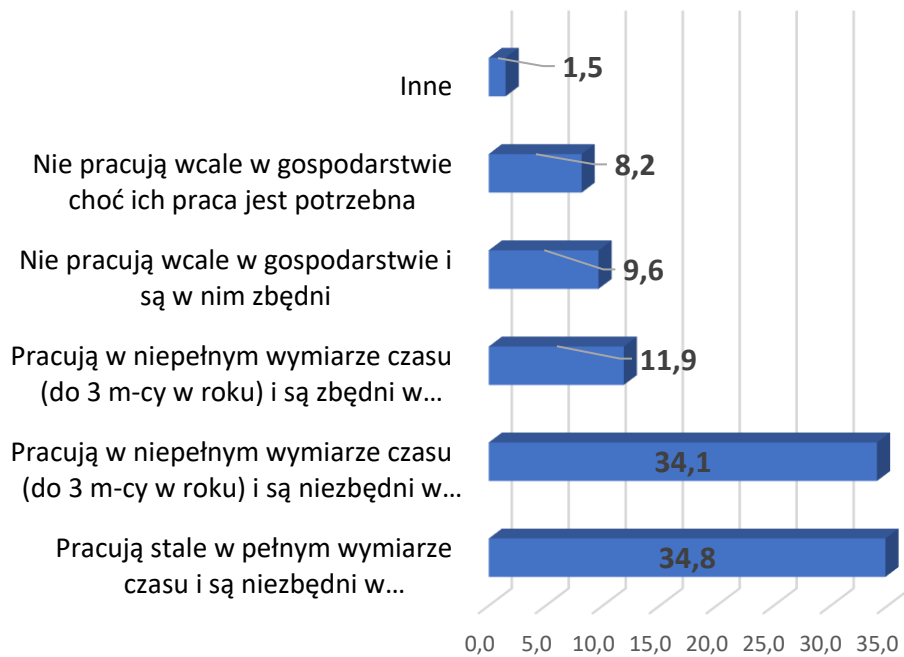
Status respondentów na rynku pracy w czasie realizacji badań został zaprezentowany w tabeli 1.

Tabela 1. Status respondentów na rynku pracy (odnosi się do głównego źródła dochodu) (N=256, w%)

Wyszczególnienie	%
Pracownik na umowę o pracę, dzieło, zlecenie	50.8
Rolnik(czka);	29.3
Przedsiębiorca (praca na własny rachunek)	6.3
Student aktywny zawodowo	4.3
Student nieaktywny zawodowo	3.1
Niepracujący	2.0
Emeryt niepracujący	2.7
Emeryt pracujący	1.6

Źródło: badania własne

Ponad połowa (52.9%) respondentów mieszkała w obrębie gospodarstwa rolnego. W badanej próbie jednoosobowe gospodarstwa domowe stanowią tylko 125%. Dominowali respondenci, którzy nie mieszkają sami (224 osoby, tj. 87.5% próby). Zweryfikowano również zaangażowanie domowników respondentów w pracę w gospodarstwie rolnym (wykres 1).

Wykres 1. Zaangażowanie domowników w pracę w gospodarstwie rolnym (N=136, w%)

Źródło: badania własne

Respondenci w większości wskazywali na potrzebę zaangażowania domowników w pracę w gospodarstwie rolnym zarówno przez cały rok, jak i w sezonie.

Zweryfikowano również czynniki, które skłoniłyby respondentów związanych z gospodarstwem rolnym do podjęcia pozarolniczej aktywności zawodowej. Wyniki zaprezentowano w tabeli 1.

Tabela 2. Czynniki skłaniające respondentów do podjęcia pracy poza rolnictwem (w 5-stopniowej skali Likerta) (N=136)

Wyszczególnienie	Oceny					średnia
	1	2	3	4	5	
Atrakcyjne wynagrodzenie	5.9	2.9	11.0	16.2	64.0	4.3
Zakres pracy związany z moimi umiejętnościami/kierunkiem wykształcenia	8.8	4.4	19.1	27.2	40.4	3.9
Czas pracy dopasowany do moich preferencji	10.3	5.2	15.4	30.2	39.0	3.8
Praca na podstawie umowy o pracę	11.0	5.9	20.6	19.9	42.7	3.8
Dodatkowe bonusy socjalne wynikające z pracy np. bony świąteczne, wakacyjne	11.8	9.6	19.1	23.5	36.0	3.6

Możliwość pracy zdalnej	27.2	3.7	17.7	16.9	34.6	3.3
Możliwość dojazdu transportem publicznym	28.7	12.5	22.1	15.4	21.3	2.9

Źródło: badania własne

Argumentem w największym stopniu skłaniającym do podjęcia pracy poza rolnictwem było dla ankietowanych atrakcyjne wynagrodzenie. Najniżej oceniono możliwość dojazdu transportem publicznym. Nisko oceniono też możliwość pracy zdalnej.

Z uwagi na okres realizacji badań, respondentów aktywnych zawodowo zapytano jaki wpływ na ich aktywność miała pandemia (tabela 3).

Tabela 3. Wpływ pandemii na aktywność zawodową respondentów (N=236, w %)

Wyszczególnienie	%
Nie miała żadnego wpływu	56.8
Ograniczenie aktywności do niepełnego etatu	8.9
Praca częściowo w systemie zdalnym	22.5
Praca tylko w systemie zdalnym	5.9
Konieczność poszukiwania nowego miejsca zatrudnienia	2.5
Zwiększenia aktywności zawodowej (np. dłuższy czas pracy, zajęcia dodatkowe)	8.5
Inne	1.3

Źródło: badania własne

Większość respondentów wskazała, że pandemia nie miała wpływu na ich aktywność zawodową.

Zgodnie z zakresem zadania zweryfikowano podział obowiązków w gospodarstwach domowych respondentów (wykres 2).

Wykres 2. Stwierdzenie, które w największym stopniu obrazuje podział obowiązków w gospodarstwach domowych respondentów (w%, N=256)

Źródło: badania własne

Najwięcej wskazań uzyskało stwierdzenie „Zarówno kobieta jak i mężczyzna pracują i w jednakowym stopniu dbają o dom” (97 osób), nieco mniej „Mężczyzna i kobieta pracują w gospodarstwie lub na etacie poza gospodarstwem, ale o dom głównie dba kobieta” (81 osób). Żaden z respondentów nie zaznaczył opcji: „Mężczyzna i kobieta pracują w gospodarstwie lub na etacie poza gospodarstwem, ale o dom dba głównie mężczyzna”.

Bardziej szczegółowe dane również te obejmujące aktywność zawodową domowników respondentów zamieszczono w produkcie 3-8.